

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XXIV

1/2026

Dedina roka 2019

apríl

Štvrťročník

Slovo starostu

Vážení spoluobčania, milí čitatelia!

Končiaca sa zima bola bohatá na nádielku snehu, ako aj na daždivé dni bez slnka, čo nám v tom trochu depresívnom, hmlistom počasí vnieslo nádej, že by nemali byť problémy s vodou počas letných mesiacov, no tento zlomový prechod do suchého jarného počasia našu nádej trochu rozplýva. Ale príroda vie, čo robí, aby dobre bolo, aj keď my jej v tom svojim konzumným životným štýlom veľmi nepomáhame.

Kto chce byť starostom?

Počas silvestrovských gratulácií ma prekvapili priania, aby som zase vyhral voľby. Ešte ani voľby do samosprávy neboli vyhlásené a už sa začali šíriť reči, ako úradníčky na úrade iba kávu pijú a starosta iba plat berie a treba ich vymeniť. Bola to otázka času, kedy sa objavia noví starostovia, tak ako v posledných voľbách ten, čo mal už aj internetovú stránku, nechal sa oslovovať „váš starosta“ a na sociálnych sieťach písal, ako po mňa už ide NAKA. Len NAKA nedošla, náš starosta zmizol, ale najskôr sa ešte zmožol na očierňovanie mojich detí. Ale aj to je odraz jeho inteligencie. Osobne si predstavujem, že raz po rokoch namáhavej práce, keď Papradno spoločne posúvame dopredu a sme lídrom v okrese, odovzdám starostovanie niekomu, kto bude plynule pokračovať ako dobre rozbehnutá firma. Názor, že kandidovať môže ísť hocikto, je síce v zmysle zákona, no osobne si myslím, že na takúto pozíciu by mali byť určité vedomostné a osobnostné kritériá. Vodič potrebuje vodičský preukaz, vodič autobusu, ako aj hasiči, policajti a iné profesie aj pravidelné psychotesty. Na niektoré pozície sa nedostanete bez vysokej školy, no na starostu môže ísť hocikto. Potom sa na túto pozíciu dostanú aj ľudia, ktorí nevedia ani dobre čítať, alebo bábky, prostredníctvom ktorých sa lobistická skupina dostáva k obecným pozemkom a majetku, ale aj takí, čo preceňujú svoje schopnosti, a 4 roky fakt iba sedia, berú plat a rozvoj obce stagnuje.

Urobili sme

Do konca roka sa nám podarilo dočerpať celú sumu 100 000 € z obecného rozpočtu na rekonštrukciu klubovne TJ. Ešte raz veľká vďaka chlapom, ktorí sa na tejto vý-

Bol aj sneh, bol aj mráz

Zimu sme si tento rok užili takú naozajstnú. Chýbali nám iba slnečné lúče. Našťastie, začiatok marca bol krásny a slnečný, ale aj dosť teplý. Tešíme sa už na všetko, čo nám jar prinesie : slnko, dlhšie dni, prácu v záhrade, prvé jarné kvety, posedenia v záhrade či prírode. A oteplenie by bolo vítané aj v mnohých medziľudských vzťahoch. Nechajme sa inšpirovať prírodou.

K Veľkej noci vám želáme pokojné a radostné prežitie sviatočných dní. redakcia

Po rokoch sa v Papradňanke nahromadil ľad.

stavbe bezplatne podieľali, ba mnoho bolo aj tých, ktorí nie sú členmi TJ. Nestihli sme kvôli počasiu dokončiť úpravy okolia hornej škôlky, ktoré v týchto dňoch dokončujeme. Cesta od bytoviek k zbernému dvoru už nebude stále rozmočená a blato nebude na asfalte. Na zbernom dvore je zrepasovaná celá manipulačná plocha. Zlikvidovali sme hromady hliny po výkopoch z areálu TJ a v najbližších dňoch ešte čiastočne upravíme cestu k soche na Holý vršek tak, aby bola pohodlnejšia pre peších a zjazdná aj pre bicykel. Čaká nás presťahovanie knižnice do nových priestorov hornej MŠ, ako aj zariadenie spoločenských priestorov v tejto budove, aby sa mohli už využívať.

Pomoc v správnom čase

Pred Vianocami sme rozniesli cez 130 balíčkov plných lásky, ktoré pripravili deti zo škôlky a školy pre našich dôchodcov. Tiež sme vyriešili ťažkú životnú situáciu niekolkým našim spoluobčanom, ktorým nemá kto pomôcť. Toto je taký kolobeh, že už aj keď si myslíme, že je všetko vyriešené, osud nám ukáže, že je nevyspytateľný a stiahne niekoho do situácie, z ktorej sa

bez pomoci druhých nedostane. Vtedy mi často napadá, že by to mohli vidieť a pociťiť tí, ktorí vyrábajú konflikty, tí, ktorí si nevávajú druhých, tí, ktorí klamstvami ubližujú druhým, tí, ktorí peniaze uprednostnia pred priateľstvom, tí, ktorí zabúdajú na to, že raz sa môže aj s nimi osud zahrať.

Tento rok je volebný

Vláda bude uvoľňovať viac dotácií, ako to pred voľbami býva, nakoľko výsledky komunálnych volieb sú dosť reálnou prognózou výsledku parlamentných volieb, ktoré budú na budúci rok. Budeme sa snažiť využiť čo najviac týchto dotácií a momentálne máme už spracované žiadosti na výmenu strechy na dome smútku, na celkovú výmenu strechy, električky a zateplenie stropu na budove základnej školy s materskou školou, na kúpu malotraktora s vlečkou, čelným nakladačom a svahovým mulčovačom. Stále hľadáme možnosť na dokončenie vodovodu, len sumu 750 000 €, ktorá je rozpočtovaná, je problém zohnať a vodovody už nie sú podporované z eurofondov. Štát dáva dotácie iba obciam do 2 000 obyv-

Pokračovanie na str. 2

Pokračovanie zo str. 1

teľov. Boris Balušik spracoval projekt na vybudovanie šatne pre hasičov. Určite sa chytíme každej ďalšej využiteľnej výzvy, ako ušetriť peniažky obecného rozpočtu a urobiť tak našu obec lepšou a krajšou.

Čaká nás rok plný výziev. Želám si, aby sme ho zvládli hlavne s úprimným úsmevom pri plnom zdraví a dobrých vzťahoch. Vtedy všetko ide ľahšie.

Všetkým prajem pokojné a požehnané veľkonočné sviatky.

Ing. Roman Španihel

Vďaka od seniorov

V Centre sociálnych služieb obce Papradno sa nedávno realizovali dve významné investície do budovy. Prvou bola výmena pôvodného sklobetónu za plastové okná, čo bolo spomenuté už v minulom čísle Polazníka.

Druhou veľmi potrebnou bola inštalácia hydraulickej zvislej plošiny v interiéri budovy. Na rozdiel od pôvodnej plošiny nová umožňuje transport ľudí na lôžku. Svojimi technickými parametrami spĺňa najnovšie požiadavky na bezpečnosť.

Za finančné prostriedky a vykonané prípravné práce patrí poďakovanie starostovi, vedeniu obce Papradno a zamestnancom obecného úradu.

**Klienti a zamestnanci CSS
Obce Papradno**

Tradičná burza oblečenia

Burza oblečenia sa v našej obci konala už desiaty rok a mala opäť vysokú návštevnosť. Možnosť zadarmo si vybrať oblečenie pre seba a svoju rodinu či blízkych využili návštevníci nielen z Papradna, ale celej doliny a aj z mesta Považská Bystrica. Otvorená bola dokonca dlhšie ako minulé roky.

To, čo návštevníci nevidia, sú hodiny a hodiny práce, ktorá sa skrýva za uloženými, roztriedenými a zavesenými kúskami oblečenia. Veľká vďaka patrí najmä Ľubici Lališovej, Zuzane Kaprálikovej, Anne Pozníkovej, Simone Hajčíkovej, Jarmile Strašíkovej, Anne Burdejovej, Anne Zdurjenčíkovej, Lýdii Lališovej, Hilde Jurčíkovej, Jarmile Galkovej. Ďakujeme aj členkám Jednoty dôchodcov a Klubu dôchodcov Papradno za pomoc, M-baru za starostlivosť o občerstvenie počas celej akcie. Nemôžeme zabudnúť poďakovať Milanovi Smädišovi, Vladimírovi Balušikovi, Marcelovi Strašíkovi, Jaroslavovi Kurnocikovi, Jozefovi Lackovi, Jaromírovi Janičíkovi, Janovi Sučíkovi za prenášanie vriec s oblečením a ukladanie stolov, prenášaním vešiakov a prípravou samotného priestoru estrádnej sály. A všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zapojili do tejto charitatívnej akcie.

Zuzana Burdejová

Štatistika za rok 2025

Počet obyvateľov k 1. 1. 2026: 2 369

Počet narodených detí:

10 dievčat
12 chlapcov

Počet zomretých:

13 mužov
13 žien

Pristaňovalo sa:

31 mužov
23 žien

Odstaňovalo sa:

14 mužov
18 žien

Prírastok obyvateľov: + 76

Úbytok obyvateľov: – 58

Celkový rozdiel: 76 – 58 = 18

Matričné okienko

* Víťame vás

Lukáš Haring

Michal Ďurjaník

Lucas Šerý

Šimon Lukách

Zomreli

Emília Vojteková (1932) 27.12.

Kamila Fujašová (1937) 29.12.

Marta Hrebičíková (1948) 11.1.

Anastázia Kališíková (1937) 19.1.

Milan Šamaj (1939) 18.1.

Ján Lališ (1949) 12.2.

Pavol Mitaš (1983) 19.2.

Podakovanie

Šiestaci spolu s triednou učiteľkou ďakujú školníkom – Miroslavovi Burdejovi a Jozefovi Ceconíkovi za pomoc pri výrobe spoločnej triednej karnevalovej masky – Zlaté trofeje olympijských hier!

Učme deti ohľaduplnosti svojím príkladom

Každá kultúrna akcia, ktorá sa koná v našej obci, sa uskutočňuje, aby prinášala radosť a potešenie. Za každou sa však skrýva množstvo času, práce a úsilia. A častokrát aj strachu a obáv z vystúpenia – a to najmä pre deti z materskej a základnej školy. Každý rodič je hrdý na svoje dieťa, keď sa má postaviť na dosky, ktoré znamenajú svet, a často prichádza aj celá širšia rodina, aby ho pri jeho vystúpení podporila. No netreba zabúdať, že každé dieťa, ktoré vystúpi na javisko, je pre niekoho výnimočné a jedinečné a že sa chce ukázať pred tými svojimi, niekedy aj napriek tréme a obavám. Preto býva veľmi smutné, keď hneď ako jedno dieťa dovystupuje a zídze z pódia, sa celá široká rodina postaví a za výrazného rozruchu opúšťa sálu, pričom hlasno vyjadruje obdiv tomu svojmu a nehľadí, že vyrušuje ostatných. No ak by zdvihli pohľad, zbadali by, že na javisku stojí ďalšie dieťa, ktoré pri pohľade na ruch a nezáujem v sále častokrát zostane v strese a rovnako aj ostatní diváci si jeho vystúpenie kvôli ruchu a hluku nemôžu užiť tak, ako by chceli. Nehovoriac o tých, ktorí koncert a deti pripravili, keď vidia, že sa sála vyprázdňuje a na konci je tam hŕstka ľudí, pričom záver býva zlatým klincom podujatia. Je to veľmi demotivujúce a smutné.

Pochopiteľné je to pri maličkých deťoch, ktoré by počas vystúpení mohli rušiť, ale aj v tom prípade sa dá opustiť sála pri prestávke medzi jednotlivými vystupujúcimi a najmä v tichosti.

A ak by staršie deti zostali v sále, pozreli si svojich spolužiakov a kamarátov, myslíme, že by to pekne zvládli. A takýmto malými drobnosťami učíme vlastné deti (ale aj ostatných) tolerancii a ohľaduplnosti nielen voči vystupujúcim, ale aj učiteľom a všetkým, ktorí sa snažili vyskladať pekný a milý program.

Čo myslíte, začneme učiť naše deti ohľaduplnosti svojím vlastným príkladom? A vstúpime im základy slušného správania na kultúrnych podujatiach, aby keď raz pôjdu do veľkých divadiel či na ples do opery, vedeli, že svoju úctu kultúre a tradíciám vyjadria predovšetkým svojím slušným správaním?

Zhrnutie:

Zostaňme v sále počas celého podujatia (divadlo/koncert).

Ak musíme opustiť sálu, urobme tak cez prestávku medzi vystúpeniami a v tichosti.

Počas vystúpení sa nerozprávajme a nesmejme.

Vypnime si zvonenie na mobilných telefónoch.

A potleskom odmeňme všetkých vystupujúcich.

(zb)

V našej obci

BOLO

26. decembra

FSk Podžiaran, Farský úrad Papradno a obec v Kostole sv. Ondreja Papradno pripravili **vianočný koncert Od Betléma ňedaľeko**. Vystúpenia FSK Limbora z Prečína, Matej Kysel z Jasenice, FSK Bukoviny Brvnište, Valentínka Koreníková z Papradna (prezentovala sa hrou na harfe), DFSk Podžiaranček a FSK Podžiaran z Papradna boli pre prítomných nezapomenuteľným zážitkom.

27. decembra

sa uskutočnil v telocvični základnej školy **stolnotenisový turnaj Memoriál Juraja Palka**.

31. decembra

nás ani chladné a oblačné počasie neodradilo od stretnutia pri amfiteátri, kde sme pri ohňostroji spoločne privítali **nový rok 2026**. Prítomných čakal chliebík s masťou a cibulkou, varené vínko, teplý čaj. V amfiteátri hrala hudba a veru sme si aj zaspievali i zatancovali.

1. januára

- sa naši otužilci a zimní plavci z Podhradského mora zišli na tradičnom novoročnom kúpaní v Papradnianke pri Stavnici, ktoré organizoval Dobrovoľný hasičský zbor Papradno. Za krásneho počasia a priaznivých podmienok sa v rieke kúpalo **44 otužilcov** – ľadových medveďov. Plavcov aj fanúšikov čakalo malé občerstvenie.

- sa nadšenci zimnej turistiky vydali po stopách rozprávkovo náučného chodníka **Cesta za slnečným vetroplachom**.

24. januára

nás starosta obce privítal v KD na **16. obecnom plese**, ktorý pripravilo vedenie obce a poslanci OZ.

31. januára

ZRŠ a vedenie ZŠ s MŠ Papradno pripravili rodičom a priateľom školy v KD Papradno **45. rodičovský ples**.

Karneval detí MŠ sa uskutočnil **9. februára** a **karneval žiakov ZŠ 12. februára**. Oba sa konali vo vyzdobenej estrádnej sále KD.

8. februára

sme privítali v kinosále KD úspešný ochotnícky divadelný súbor zo Stupného, ktorý sa svojim priaznivcom predstavil hrou **Mastný hrniec** od Júliusa Barča-Ivana. Na predstavenie sme sa tešili, o čom svedčí do posledného miesta obsadená kinosála. Herci podali výkon hodný profesionálov a pre nás to bol krásny divadelný zážitok.

14. februára

šiel **fašiangový sprievod masiek** Papradnom od zdravotného strediska a spoločne sme **fašiangovali** pred KD, obecným úradom a v priestoroch amfiteátra.

17. februára

podvečer sme v priestoroch amfiteátra ukončili fašiangové obdobie programom **Pochovávanie basy** v podaní FSK Podžiaran.

5. až 7. marca

organizovala Farská charita Papradno v estrádnej sále kultúrneho domu **burzu oblečenia – Posuň to ďalej**.

8. marca

bol v KD **Koncert k Medzinárodnému dňu žien**. Vystúpenie moderovala Evka Sudorová, v programe vystúpili žiaci ZŠ s MŠ Papradno a ZUŠ Stella, Jaroslav Gažúr a Adriana Šurabová.

29. marca

na **Kvetnú nedeľu** dievčatá z DFSk Podžiaranček „chodili po máji“. Okrem tejto tradície bol v priestoroch okolo OÚ, amfiteátra, ZŠ a KD tradičný stánkový predaj.

BUDE

4. až 6. apríla

od soboty sa začne na Kolibe v Papradne **salašnicka sezóna**. Počas veľkonočného víkendu tu už tradične ochutnávame jahňacie špeciality.

5. apríla

sa priaznivci turistiky všetkých vekových kategórií môžu zúčastniť **Veľkonočného výstupu na Holý vršok**. Oficiálne stretnutie s privítaním občanov a priateľov Papradna bude o 14.00 h na Holom vršku. Turisti Papradna pripravlia súťaž o najkrajšie donesené veľkonočné vajíčko a pre deti budú pripravené súťaže a sladkosti.

18. – 19. apríla

môžeme obdivovať v estrádnej sále kultúrneho domu **výstavu poľovníckych trofejí**, ktorú poriada PZ Javorník Papradno.

26. apríla

obec Papradno pozýva do kinosály KD všetkých milovníkov tónov harmoniky na **Stretnutie heligonkárov**.

30. apríla

za spevu FSK Podžiaran postavia občania Papradna pri KD **máj**. Sprievodným podujatím bude **spomienka** na oslobodenie občanov Papradna.

9. mája

deti zo ZŠ, MŠ, DFSk Podžiaranček a FSK Podžiaran potešia naše ženy v kinosále KD na **Deň matiek**.

10. mája

sa uskutoční **stretnutie na Javorníku – Stratenci**. Položením vencov pri pamätníku si pripomenieme výročie oslobodenia a ukončenia II. svetovej vojny.

16. mája

pozývame občanov na regionálnu súťažnú prehliadku **Nositelia tradícií**.

17. mája

bude na Kolibe obľúbené podujatie **Bačova cesta**, ktoré je oslavou salašníctva v našom regióne. Tento deň bude na Kolibe **vysvätenie** drevenej **Kaplnky sv. Vendelína**

7. júna

sa v priestoroch centrálnej zóny obce a kultúrneho domu uskutoční **Deň detí**.

13. júna

sa milovníci a priaznivci folklóru stretnú na folklórnom festivale **V srdci Javorníkovo**.

20. júna

sa bude konať súťaž vo **varení kotlíkových špecialít** v priestoroch záhrady pohostinstva Dalas.

27. júna

sa uskutoční oslava **100. výročia založenia telovýchovnej jednoty Papradno**.

Program všetkých akcií bude upresnený prostredníctvom plagátov a oznámením v obecnom rozhlase.

Ladoví medvedí.

Mastný hrniec v podaní stupnianských ochotníkov.

Od Troch kráľov po Škaredú stredu – FAŠIANGY 2026

Vianočné obdobie – čas sviatočný, počas ktorého sa nám srdcia naplnili radosťou, spomienkami na detstvo, rodinu, priateľov a sú oslavou dobra a krásy, pokoja a lásky medzi ľuďmi, je preč. Sviatkom Troch kráľov sme vstúpili do ďalšieho obdobia, ktoré sa nazýva fašiangy a ktoré končí pred Popolcovou (Škaredou) stredou. Toto obdobie je v ľudovej tradícii vnímané ako čas radosti, zábavy, tanca, hodovania, zabíjačiek, sprievodov v maskách. Tento rok bol fašiang krátky, skončil 17. februára. Popolcovou stredou sa začal 40-dňový pôst, ktorý trvá do Veľkej noci.

Obecný ples

Plesová sezóna sa v Papradne začala 24. januára 2026 16. obecným plesom.

Hostia sa zabávali spolu s hudobnou skupinou KOBRA a ľudovou hudbou bratov Fupšovcov. Hlavnou hviezdou večera bola skupina Ščamba, ktorá svojím humorno-hudobno-zábavným vstupom vytvorila vynikajúcu atmosféru. Nechýbali lahodné švédské stoly od Jožka Zdurienčička a kolektívu M-baru, vyberaný candy bar od Jožky Cupanovej a Lenky Bracínikovej a bohatá tombola od štredných sponzorov. Všetkým patrí veľká vďaka a obdiv. (zb)

Rodičovský ples

O týždeň neskôr 31. januára sa v estrádnej sále KD konal 45. ples ZRŠ. Ples pripravilo ZRŠ a vedenie ZŠ s MŠ Papradno. O zábavu na Plese ZRŠ sa počas celého večera starala HS Prúdnica a vo vestibule vyhrávala folklórna skupina Michala Kendralu. Rovnako na plese nechýbali švédské stoly a candy bar, o ktoré sa rovnako postaral tím Jožka Zdurienčička a Jožky Cupanovej. O zábavný program sa opäť postarali deti z Podžiarančeka a vystúpením potešili deti zo SZUŠ Stella. (zb)

Karneval v materskej škole

Obdobie fašiangov, ako všetci dobre vieme, je spojené s nespútanou zábavou, tancom a spevom. K tomuto obdobiu neodmysliteľne patria aj karnevaly. Aj my sme v tomto roku jeden takýto karneval pre naše deti a ich rodičov pripravili. Vo februári sa estrádna sála kultúrneho domu zmenila na prehladku masiek a kostýmov od výmyslu sveta. Deťom a rodičom nechýbala nápaditosť, kreativita a dokonale prevedenie masiek. Potešilo nás, že nielen my, pani učiteľky, ale aj niektorí rodičia našli odvahu a prezliekli sa spolu s nami do rôznych kostýmov, aby sme spoločne potešili všetky deti. Po celý večer sa o dobrú zábavu staral DJ Bo (Boris Balušik) a animátorský tím Fajnovo. Deti si zatancovali, zaspievali a dostatočne sa vyšantili. Môžeme len konštatovať, že tohtoročný karneval sa nám vydaril. Už teraz sa tešíme na ten budúcoročný.

kolektív MŠ

Od Troch kráľov po Škaredú stredu – FAŠIANGY 2026

Školský karneval bol opäť výborný

Masky od výmyslu sveta, parádna zábava, plnenie úloh na jednotlivých stanovištiach, diskotéka, stoličkový tanec a chutné občerstvenie, ktoré pripravili naši deviataci! Srdečná vďaka patrí nielen im, ale aj učiteľovi Jurajovi Šipekovi, ktorý karnevalu dal zvuk.

Fašiangový sprievod

V sobotu 14. februára v obedňajších hodinách sa fašiangové masky začali sústreďovať v Luhoch pri zdravotnom stredisku. Najskôr potešili a pobavili seniorov v centre sociálnych služieb. Títo si zaspomínali s maskami na staré časy, zaspievali si aj papradnianske pesničky. Zamestnanci maskám ponúkli krúpnu babu, perníky, deťom sladkosti a na zohriatie aj štamprlík. O 13. hodine sa 36 masiek vydalo na cestu dedinou.

Počas cesty sa k sprievodu pripojilo ešte niekoľko masiek. Veselý sprievod so spevom mal zastávku pri Raji, pri pálenici a Dalase, kde ich čakali obložené chlebíky, šišky, sladké i slané koláčiky a aj pohárik na zohriatie. Fašiangový sprievod sa skončil pri amfiteátri. Čas veselosti a zábavy sa pomaly končil a Popolcová streda už bola za dverami.

V utorok 17. februára sme sa v podvečer stretli pri amfiteátri, kde hlavnú úlohu zohrávala basa. Naši folkloristi a nenahraditeľná „smrčka“ ju dôstojne oplakali a odprevadili na 40-dňový zaslúžený oddych, aby sa potom až do konca roka vo svojej veselej a záslužnej práci nezastavila.

Fašiangové posedenie

Vo štvrtok 12. februára klienti v Centre sociálnych služieb Papradno spolu so zamestnancami mali fašiangové posedenie. S prípravou začali už v stredu. Dievčatá – seniorky načistili a postrúhali jablká, vlašské orechy zo záhrady našúpali, pomleli a spolu so sociálnou sestrou Silviou z lístkového cesta a nachystaných ingrediencií urobili jablkové štrúdle, ktoré kuchárky v konvektomate upiekli. Chlapci – seniory spolu s údržbárom Vladom mali úlohu zohnať harmoniku a dohodnúť sa, kto bude hrať. V priebehu dňa boli úlohy splnené a už sa všetci tešili na štvrtok.

Vo štvrtok bolo veselo. Pán Balážik aj so synom hrali na harmonike, so spevom najprv váhali, ale o chvíľu už spievali všetci. K výborným jablkovo-orechovým štrúdlom sestričky uvarili kávu alebo čajík. Každý si mohol vybrať. Fašiangové posedenie sa vydarilo. Harmonikári zožali pochvalu, lebo hrali pesničky na želanie.

Fašiangový sprievod.

Duchovné slovo

Bratia a sestry, milí čitatelia!

Nie Vianoce, ale veľkonočné sviatky sú pre kresťanov tými najdôležitejšími sviatkami roka. Korene Veľkej noci siahajú až do obdobia pred narodením Krista. Od prvých začiatkov apoštoli hlásali, že Kristus vstal z mŕtvych, hrob je prázdny, on vstal a žije. To bolo jadro prvotnej zvesti, ktorá sa postupne usádzala. V ďalších storočiach sa stredobodom celého roka stala práve Veľká noc. Vianoce aj historicky vznikajú o 3 až 4 storočia neskôr. Nie, že by si to prví kresťania nepamätali, ale nebol to sviatok.

V spoločnosti skôr rezonuje to, že Vianoce sú tým hlavným sviatkom. V spoločnosti áno, ale liturgicky nie. Čo sa týka liturgickej aj teologickej váhy, hlavným sviatkom je Veľká noc. Ale čo sa týka všeobecného ponímania, tak každý ako najkresťanskejší sviatok považuje Vianoce. Tí, čo raz za rok chodia do kostola, tak je to obyčajne na polnočnú omšu a nie na Veľkú noc.

Myslím, že človek je v detstve najviac sám sebou. Neskôr sa vyvíja a potom ho niečo poznačí, niekedy viac, niekedy menej. A Vianoce v ňom evokujú to, že tam nachádza samého seba. A to tak veriaci ako neveriaci. Každý bol v detstve nielen čistý, ale žil najplnšie svoju identitu. Vianoce to v človeku zobúdajú,

a preto sú také fascinujúce.

Už v pradávnych katechézach Cyrila Jeruzalemského o tom, ako sa pripravujú katechumeni, krásne vidíme, že už vtedy bola úžasne rozvinutá teológia Veľkej noci. A treba zdôrazniť, že v prvých storočiach kresťanstvo plynulo prešlo zo židovstva. V židovstve je ústredný sviatok Pascha a je v takmer tom istom čase. Tým pádom, celá tá tradícia starozákonná liturgická prechádza do Veľkej noci. Len symbolika sa posúva už na Krista. Už to nie je vyslobodenie z Egypta, ale z otroctva hriechu. Veľká noc nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky Paschu, hebrejsky Pesach. Pesach slávil Židia už od 12. storočia pred Kristom a znamená to prechod. Či už anjel, ktorý prešiel popri židovských domoch v Egypte, alebo potom prechod Izraelitov z Egypta cez Červené more. Aj v samotnom židovstve je viaceror interpretácií Paschy. Sú tam prúdy, ktoré ju vidia viac duchovne, iné ju vidia viac historicky. To isté vidíme aj pri slávení Veľkej noci. Prechod je tu vidieť v rámci krstnej liturgie, ktorá je na každú Bielu sobotu. Ako prechod z hriechu cez krst do života v milosti. V kresťanstve sa to všetko premieňa v to duchovné. Názov Veľká noc vystihuje, že to bola noc všetkých nocí, pretože

Už tretí rok za pekného počasia chodíme na pobožnosť krížovej cesty k soche Panny Márie, Ochrankyne Papradnianskej doliny, na Holý vršok, aby sme sa duchovne spojili s trpiacim Kristom a sprevádzali ho na jeho ceste na Golgotu. Súčasne sa koná krížová cesta aj v našom kostole pre tých, ktorí sú telesne menej zdatní a netrúfajú si cestu na Holý vršok absolvovať.

vtedy boli Izraeliti vyslobodení z Egypta a práve nad ránom zo soboty na nedeľu vstal aj Kristus z mŕtvych. Čiže je to najväčší sviatok roka, preto Veľká noc. Veľkonočné obdobie sa končí Turícami. Je sedem veľkonočných nediel. Nasleduje sviatok Nanebovstúpenia Pána a za tým desať dní sú Turíce, ktoré opäť sledujú židovský kalendár. Židia mali v tom čase dožinky, kde si pripomínali, že skončila žatva, a ďakovali za ňu. V cirkvi sú tými dožinkami Turíce, kde zostupuje Duch Svätý, kde sa už má prejavovať ovocie Veľkej noci. Cez veľkonočné nedele sa celá bohatá náplň Veľkej noci postupne rozmieňa na drobné. Tu by som zdôraznil, že Kristus po vzkriesení, keď sa

zjavuje učeníkom, vôbec nekladie dôraz na svoje božstvo, že by sa im zjavoval ako Boh. Ale veľký dôraz kladie práve na to ľudské. Hovorí, dotknite sa ma, dajte mi jesť. Tomášovi hovorí, vlož ruku. Čiže chce zdôrazniť, že on pokračuje v ľudskej forme prítomnosti medzi nami. Zjavuje sa, keď apoštoli chytajú ryby alebo keď sedia vo večeradle, alebo keď idú do Emauzy, a to je veľmi dôležité. Z tej slávnosti Veľkej noci treba vstúpiť do každodennosti. Kristus vstupuje do každodennosti svojich učeníkov. Kto skončí Veľkú noc len na Veľkonočnú nedeľu, tak ju nepochopil. Všetkým vám prajem a vyprosujem požehnanú Veľkú noc.

Martin Hruška,
farár papradňanský

Veľká noc – čas hlbokého zamyslenia sa, čas na urovanie vzťahov

Veľká noc nie je len kalendárnym koncom zimy a začiatkom jari či štvordňovým voľnom. Pre kresťanov predstavuje najvýznamnejší sviatok roka, symbolizujúci víťazstvo života nad smrťou, nádeje nad zúfalstvom a svetla nad tmou. Je to čas hlbokého zamyslenia sa nad ľudskou existenciou, obeťou a premenou.

Utrpenie a smrť Ježiša Krista na kríži nám pripomínajú, že láska je často spojená s bolesťou a obeťou. Koľko bolesti musela prežiť aj Matka Božia už cestou na Golgotu, keď videla krutosť vojakov, ponižovanie a neludzské zaobchádzanie s človekom jej najbližším, koľko bolesti prežívala pri pohľade na svojho syna zomierajúceho na kríži medzi dvoma lotrami! Jej syn trpel a ona, hoci bola nablízku, nemohla urobiť nič, nemohla mu pomôcť, mohla sa len bezbranne prizerať. Nie všetci si dokážeme predstaviť bolesť Márie – matky, keď prijala z kríža do lona doráňané telo svojho mŕtveho syna, bolesť, ktorú cíti len matka, ktorá drží nehybné telo svojho dieťaťa. Uloženie Kristovho tela do hrobu a rozlúčenie sa s ním bolo posledným úderom, siedmou bolesťou, ktorú Mária musela prežiť. Veľký piatok nás učí, že pravá láska nezištné dáva, aj keď to bolí. Udalosti Veľkého piatka ukazujú silu odpustenia aj v momente najväčšej nespravodlivosti. Je to čas na urovanie vzťahov a uvedomenie si, že hnev a nenávisť sú záťažou, ktorú nemusíme niesť ďalej. Ústredným motívom kresťanskej Veľkej noci je vzkriesenie Ježiša Krista, ktoré symbolizuje víťazstvo života nad smrťou a prechod z hriechu do slobody. Vzkriesenie nie je len zázrak z minulosti. Je to prísľub, že smrť, tma a zúfalstvo nemajú posledné slovo. Je to výzva k viere, že aj po najťažších životných skúškach (strata, choroba, zlyhanie) existuje nový začiatok. Je to výzva k viere, že po každej „zime“

prichádza „jar“ a po každom utrpení existuje cesta k novej radosti. Veľkonočné sviatky sú pozvaním zastaviť sa. V uponáhľanom svete nám pripomínajú, aby sme sa zamysleli nad tým, kam smerujeme a aké hodnoty vyznávame. Ponúkajú nám priestor na hlbokú duchovnú reflexiu, ale aj na oslavu príchodu jari a upevňovanie rodinných vzťahov. Veľká noc je teda každoročnou príležitosťou na „prebudenie“ nielen prírody, ale aj ľudského vnútra. (gb)

Slávenie Veľkej noci 2026 vo Farnosti Papradno

29. marca	4. apríla
Kvetná nedeľa	Biela sobota
Papradno 7.30 a 10.30 h Brvnište 9.00 h	Poklona pri Božom hrobe v kostoloch od 8.00 do 18.30 h (Brvnište do 17.30 h)
2. apríla	Veľkonočná vigília vo Farskom kostole v Papradne o 19.00 h
Zelený štvrtok	5. apríla
Papradno 18.30 h Brvnište 17.00 h	Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania (najväčší kresťanský sviatok)
3. apríla	Papradno 7.30 a 10.30 h Brvnište 9.00 h
Veľký piatok	6. apríla
Krížová cesta od obecného úradu v Papradne 9.00 h	Veľkonočný pondelok
Obrady Veľkého piatku:	Papradno 7.30 h Brvnište 9.00 h
Papradno 17.00 h Brvnište 15.00 h	

Pútnici v Nitre

Počas pôstu sa kladie dôraz na zrieknutie sa pôžitkov a zameranie sa na duchovný život, čo púte a pobožnosti, ako je krížová cesta, podporujú. A keď pán farár Martin Hruška vyhlásil v kostole informácie o pripravovanej púti do Nitry, myslím, že už v tom momente bol obsadený poschodový autobus, ktorý objednal. Tak sme sa vydali na cestu za duchovným oddychom. Pri modlitbe a podriemkovaní nás zrazu privítalo mesto obklopené pahorkami.

Šofér zaparkoval pod hradným vrchom. Miernymi schodmi sme pomaly vystupovali na miesto, na ktorom sa vypína zachovalý hradný komplex. Zastali sme pred katedrálou a so záujmom obzerali miesto, kde sme vstúpili. „Pane, prichádzame s prázdnyimi rukami, ale s plným srdcom prosieb“, prešlo nám nejednému myslou. Privítala nás sprievodkyňa, ktorá nám zaujímavou predstavila miesto, kde sa nachádzame.

Pozorne sme počúvali o Nitre, o ktorej sa hovorí už v prvom tisícročí. Tu stál prvý kresťanský kostol v celej stredovýchodnej Európe. Tu bola zriadená diecéza ešte za života svätého Metoda. Katedrálny chrám, ktorý sa vypína nad mestom, je jedným z najstarších biskupských sídel medzi slovanskými národmi.

Počúvali sme o hrade, ktorý sa skladá zo štyroch samostatných častí: Katedrály sv. Emeráma, biskupského paláca, hospodárskych budov a vonkajšieho opevnenia. Katedrála sv. Emeráma bola vytvorená spojením troch stavieb rozličného slohu. Ide o románsky kostol sv. Emeráma z 11. st., Horný kostol zo 14. st., pôvodne gotický a Dolný kostol zo 17. st. Každá z týchto častí má svoje vzácnosti. V Katedrále sv. Emeráma je napríklad uložená truhlica z tepaného striebra s pozostatkami svätcov a patrónov kostola a reliéfná plastika z 13. storočia. V Hornom kostole k najcennejším pamiatkam patrí hlavný oltár sv. Spasiteľa s mohutnou sípovitou architektúrou. Dolný kostol predstavuje nádherný oltár, ktorého časťou je plastický reliéf Snímanie z Kríža. Jedným z posledných objavov tejto časti katedrály je gotická freska – Smrť a Korunovanie Panny Márie objavená v roku 2012. Ide o vzácný objav, ktorý bol pred zrakmi ľudí ukrytý niekoľko storočí. Oproti Katedrále sa nachádza dvojpodlažná katedrálna sakristia s množstvom umelecky hodnotných liturgických predmetov ako sú kalichy neskorogotické, barokové a klasicistické, baroková monštrancia z roku 1692, barokové kadidlo z roku 1775. Sú

tu tiež uložené dary od pápeža Jána Pavla II., ktoré podaroval pri návšteve hradného komplexu zo dňa 30. júna 1995. Neskorobarokový Biskupský palác bol pristavený k hradnej katedrále od západnej strany, kde sídlia a bývajú biskupi Nitrianskej diecézy. Kardinál Ján Chryzostom Korec ako emeritný biskup býval na hrade až do svojej smrti v októbri 2015. Tu na Nitrianskom hrade sme navštívili pamätnú izbu, ktorá približuje jeho život a dielo. Pochovaný je v Katedrále svätého Emeráma.

Veľmi vhod nám prišiel chutný obed v Kňazskom seminári sv. Gorazda, ktorý nám o to ešte viac chutil, lebo bol od milých a usmiatech seminaristov. Svätou omšou v seminári, ktorú vyluhoval vicektor seminára, bývalý spolužiak nášho pána farára, sme poďakovali Pánu Bohu, všetkým ktorí sa nám venovali a tiež nášmu milému pánovi farárovi za to, že nám bolo umožnené navštíviť takéto vzácné miesto.

Prehliadku hradného komplexu sme ukončili spoločnou fotkou pred sochou pápeža Jána Pavla II. a pokračovali sme v našej púti. Autobusom sme sa priviezli pod skalnatý vrch na ktorom sa nachádza Nitrianska kalvária a pod ňou Misijný dom Spoločnosti Božieho slova. Tu nás už čakal sprievodca a previedol nás s odborným výkladom Misijným múzeom, v ktorom sú uložené exponáty z celého sveta, prevažne

etnologického charakteru, a tiež niekoľko stoviek vypreparovaných exotických zvierat a vtákov. Nachodení sme už veru boli dosť. Aj nohy pobolievali, ale kalváriou pomaly prešiel každý so svojou tichou modlitbou: „Ako sa môžem sťažovať na svoje unavené nohy, keď vidím Tvoje také dolámané? Ako Ti môžem ukázať svoje prázdne ruky, keď Tvoje sú plné rán?“

V kaplnke na úpätí vrchu zasvätenej Božiemu hrobu a Márii Magdaléne sme si modlitbou a liturgickou piesňou „Vysoko tam hore na Golgote...“ uctili tieto sväté miesta a poďakovali za duchovné posilnenie.

Púť väčšina z nás vníma ako vnútornú cestu za duchovnými hodnotami, a tiež ako fyzickú cestu na posvätné miesto. Táto naša púť splnila všetky očakávania. Pán farár mal každý detail perfektne premyslený a zorganizovaný. Hoci nás bolo okolo osemdesiat, nikde nenastal chaos. Zabezpečil erudovaných sprievodcov. V ústrety mu vyšli aj jeho priatelia, ktorých tu stále nachádza a pomohli pri organizácii. Všetci účastníci sme si vedomí, že zorganizovať takúto akciu stojí veľa námahy a času, a to popri tom ešte mal iné pracovné aktivity okolo kostola v Brvništi.

Pán farár vdp. Martin Hruška, Pán Boh zaplať za všetko.

(az)

Základná škola s materskou školou Papradno

Lyžiarsky výcvik v Jasenskej doline

Druhý februárový týždeň patril žiakom 7. a 8. ročníka a ich lyžiarskemu výcviku v Jasenskej doline. Lyžovali počas celého týždňa, aj keď im počasie veľmi neprialo. Začiatovníkom sa podarilo osvojiť si základy zjazdového lyžovania vrátane jazdy, zatáčania a bezpečného brzdenia a pokročilí sa zdokonalili v technike jazdy a prekonal aj náročnejší terén. Žiaci si vytvorili pozitívny vzťah k zimným športom, prírode a pohybu. Všimli si druhých, navzájom si pomáhali, povzbudzovali sa a podporovali.

Večery patrili spoločným aktivitám v spoločenskej miestnosti za prítomnosti všetkých účastníkov. Hrali sa spoločenské hry, hádali sa autori typických a vtipných hlášok... Najviac zábavy sme si užili pri netradičnej módnej prehliadke pod názvom: Tak takto na svah určite nie! Módnu prehliadku si jednotlivé skupiny museli pripraviť, odmoderovať a aj odprezentovať. Vznikli naozaj zaujímavé a vtipné outfity z toho, čo kufoer a chata dali. Veľmi zaujímavý bol aj vedomostný kvíz, v ktorom si žiaci precvičili svoje znalosti z viacerých oblastí. Fanúšikovská základňa povzbudzovala našich hokejistov v zápase proti Fínom, ktorých naši po 22 rokoch konečne porazili! Nakoniec sa blížil Valentín, nezabudli sme ani na láskyplné prania a odkazy od tajných ctiteľov.

Pracovníci a inštruktori z Fatra Ski pripravili pre žiakov aj súťaž v zjazdovom lyžovaní

Vítazi jednotlivých kategórií:

Začiatovníci: 1. Martin Kordoš, 2. Andrej Hraoš, Radovan Hipík, 3. Vanesa Palková. **Pokročilí:** 1. Nikolas Decký, 2. Aleš Strašík, 3. Laura Palková

Pred koncom lyžiarskeho výcviku sme si so žiakmi zhodnotili celý týždeň. Unavení z celého týždňa, no zato plní dojmov a nezabudnuteľných zážitkov sme sa autobusom za sledovania hokejového zápasu Slovákov s Talianmi vrátili naspäť domov.

Ďakujeme pracovníkom a inštruktorom Fatra Ski, ako aj chatárom z Nezábudky a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu opäť o rok!

za ZŠ dm

Dojmy žiakov:

„Po 8 rokoch snívania som sa konečne naučila lyžovať!“

„Bolo to tu super, lebo som sa zdokonalil v lyžovaní a nemusel som byť v škole.“

„Mám zmiešané pocity, sneh bol celkom dobrý.“

„Bolo to tu super! Ani sa mi nechce ísť domov.“

„Lyžiarsky výcvik bol v pohode. Naučil som sa lyžovať a izba bola celkom fajn.“

„Bolo tu dobre, ale večierka mohla byť dlhšia.“

„Bolo to celkom fajn. Páčilo sa mi, ako sme boli na izbe a všetky spoločné aktivity.“

„Podarilo sa mi vyhrať závod, zísť veľký svah a smiať sa každých 5 sekúnd.“

„Celkom dobré jedlo aj hry. Bola však skorá večierka a mobily sme mohli mať len nachvíľu, no vôbec nám to neprekážalo.“

„Dobre tu bolo, ale mohli by nám dovoliť chodiť po izbách.“

„Naučil som sa lyžovať a hneď na druhý deň som išiel k pokročilým.“

„Ráno bol svah dobrý, ale potom nie až tak dobrý. Inak tu bolo dobre.“

„Bolo tu veľmi dobre. Veľmi som sa zabavila a aj som si zalyžovala. Varil tu celkom dobre. Nerada odchádzam.“

„Bolo to tu vážne parádne! Svah bol dobrý. Atmosféra pri hokeji ako na NHL!“

za ZŠ dm

Luskáčik- balet v SND

V decembri sme so žiakmi druhého stupňa navštívili Slovenské národné divadlo v Bratislave. Detský balet Luskáčik neodmysliteľne patrí k čarovnému obdobiu Vianoc. Tajomný oživený svet v tieni vianočného stromčeka, odvážny Luskáčik bojujúci s myším kráľom a roztancované snehové vločky sú ikonickými obrazmi baletu, ktorého rozprávkový príbeh sa vznáša na podmanivých melódiách skladateľa P. I. Čajkovského. Pôsobivé výkony tanečníkov, ale aj zložité skupinové choreografie nadchli divákov svojou ľahkosťou, presnosťou a eleganciou. Nemenej očarujúce boli aj krásne, starostlivo vypracované kostýmy, ktoré dodávali príbehu magickú atmosféru a zvýrazňovali pestrosť jednotlivých postáv. Okrem samotného predstavenia mali žiaci možnosť obdivovať aj veľkolepé priestory Slovenského národného divadla, ktoré vzbudzujú záujem o umenie a kultúru. Sviatočný duch Vianoc bol cítiť doslova na každom kroku – od scénických obrazov zasneženého sveta až po rozochvené tóny orchestrálnej hudby, ktorá v deťoch vyvolávala radosť i očakávanie nadchádzajúcich sviatkov. Návšteva baletu sa niesla v duchu radostného očakávania Vianoc a stala sa krásnym obohatením predvianočného času, ako aj príjemným spštením školských dní.

za ZŠ dm

Beseda s poľovníkmi, v divadle, v knižnici

Vianočný čas ubehol ako voda. Ani sme sa nenazdali a už nám január klopil na dvere. Bol to signál opäť sa pustiť do práce.

Hneď na začiatku januára sa naše deti stretli s poľovníkmi a dozvedeli sa veľa zaujímavostí zo života zvierat v lese. Do našej materskej školy prišlo divadlo Zábavka s predstavením Rok v lese s príbehom o živote lesných zvierat, ktoré si pripravovali zásoby potraviny na zimu. V rámci témy Naša Zem – Vesmír sme pre deti objednali nafukovacie planetárium so vzdelávacím projektom Vesmírna škola. Deti tak mali možnosť vidieť na umelej nočnej oblohe celú slnečnú sústavu, množstvo hviezd, Mesiac, všetky planéty, súhvezdia, kométy i asteroidy. V marci sme navštívili miestnu knižnicu.

VIVAT PODŽIARAN

15 rokvo za nami

Aj vám ten čas tak rýchlo beží? Len nedávno boli Vianoce a už pomaly sa chystáme na Veľkú noc. A aj keď sa zdalo, že budeme mať také voľnejšie obdobie, niečo sme si vymysleli, aby sme sa náhodou nenudili.

Cez Vianoce sme vystupovali na dvoch koncertoch. Jeden bol tradične u nás, druhý až v Trenčianskej Turnej. Aj keď je to už dávno, krásne videospomienky, ktoré máme vďaka Jarovi Velátovi, nám stále pripomínajú čaro toho nášho. Krásne piesne v podaní FSk Limbora z Prečína, ale aj netradičné spojenie Mateja Kysela, Jónáša Lacinu a Dana Nemčeka bolo naozaj fantastické. Už teraz sa tešíme, čo z tých mládencov raz bude. A ako by to bolo, nemohli chýbať domáci – FSk Bukoviny, Valentínka Koreníková, deti z Podžiarančeka a my. Myslím, že všetci sme mali nezabudnuteľný zážitok a ešte viac sme si uvedomili krásu vianočného obdobia. Trocha netradične sme sa na Tri krále vybrali do Trenčianskej Turnej, kde nás čakal až hodinový koncert. Teda bolo to dobrých 80 minút, lebo sme ešte aj niečo iné museli pridať. Cítili sme sa naozaj skvele, ako by sme boli doma. Tak ako každý rok, aj tento sme dostali vzácne pozvanie od našej Hanky na spoločné posedenie na Kolibe, aby sme aj s našimi najbližšími oslávili to, že sme spolu.

Počas Ondrejovských hodov sme si mohli pozrieť premiéru dokumentárneho filmu *Veseľte*. A tak symbolicky, presne 11. januára bol tento dokument zverejnený aj na youtube. Veríme, že si nájde veľa sledovateľov, a tešíme sa, že krásna našich zvykov je aj takýmto spôsobom zdokumentovaná. V januári sme sa rozlúčili so vzácnym človekom - Stázkou Kališíkovou. Jej krásny hlas, piesne, ktoré nás naučila..., nám ju budú navždy pripomínať. Česť jej pamiatke.

Tento rok máme akýsi krátky fašiang, tak sme sa akosi rýchlo prehlpli do fašiangového sprievodu a pochovávaní basy. A koncom februára sme oslávili aj niečo špeciálne. Presne 25. februára 2011 sme sa prvýkrát stretli, aby sme skúsili obnoviť folklór v Papradne. Veru, sme spolu už neskutočných 15 rokov. A preto sme, tak ako sa patrí, všetko riadne oslávili. A nielen to. Pospomínali sme pomocou špeciálne kvízu a videí na všeličo, čo sme za tie roky vymysleli. Pospomínali na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Ďakujem za krásne chvíle, za každého jedného, kto bol, je a bude súčasťou Podžiaranu. Vďaka všetkým, ktorí nám už toľké roky rôznym spôsobom pomáhajú. Ďakujeme, že máme u nás v Papradne neskutočnú podporu od obce, to veru nie je samozrejmosťou. Ďakujeme vám všetkým, že nás stále podporujete. Verím, že krásna piesni, zvykov aj tradícií sa vďaka našim deťom z Podžiarančeka a ich nástupcom navždy zachová.

A ako som už na facebook napísala: „Marec vám 'e mesiac ohromný, tedy býva kopu krčseňí. A tak sa nám tento rok stalo, že okrúhly slávia aš trja s Podžiaranu.“ Rada by som aj touto cestou zblahoželala Jožke Belušikovej, Maťovi Šibíkovi aj Hanke Beníkovej ku krásnemu životnému jubileu a popriali im za nás všetkých len toho zdravia, šťastia a hojného Božského požehnaní.

A čo chystáme? Strach koľko vecí! Už len dúfajme, že všetko postíhame, nacvičíme, ale hlavne sa pri tom dobre zabavíme a užijeme spoločné dni.

Lenka Jandušíková

Taká „vydarená“ šibačka

Už od Vianoc sa tešíme na Veľkú noc. Na prázdniny – síce kratšie ako na Vianoce, ale hlavne, že sú. A darčeky? Tie nedostávame, tie si zarobíme na Veľkonočný pondelok a popri tom sa „pomstíme“ našim babám z triedy. Najmä tým, ktoré nám žerú nervy po celý rok a ony nás za to ešte aj odmenia (cha- cha!) niekedy eurom, niekedy maľovaným vajíčkom (keď už, tak radšej nejaké to euro) a niekedy nečakanou studenou sprchou hneď vo dverách. Ako vlani. Akí sme len boli natešení! Darilo sa nám tak ako nikdy doteraz: vo vrecku nám cinkali drobné, v košíčku sa usmievali vajíčka maľované, čokoládové aj také obyčajné na praženicu, korbáče plné masla. Už sme mali namierené každý domov, ale do cesty sa nám priplietol dom, v ktorom bývali tri dievčence, naše nie tak celkom spolužiačky. No a obídte ich! Vidina obdarovania bola veľká. Tri dievčence – trikrát toľko odmeny. Ešte sme ani nestačili zazvoniť pri dverách ich domu a už sa na nás liali Niagarské vodopády. Neprípravení na takéto privítanie, skončili sme ako vodníci. Voda z nás stekala, pri nohách sa nám objavili mláčky, už len rybky v nich chýbali. A odmena? Nie taká, ako sme čakali. Ale ten rehot! Hurónsky! A tak sme sa, nadávajúc a snujúc plány na odplatu o rok, ponáhľali domov sa prezliecť a potešiť svoje žalúdky dobrou praženicou so slaninkou. Veľkonočný pondelok už klope na dvere, baby, traste sa! Žiadne voňavky, vedrá vody budú.

- *Pekné sviatky, dobrú zrodu, ženám čerstvú, sviežu vodu. Mužom tiež nech sladko je, nech si prídu na svoje.*
- *Ženám veľa vody, chlapom veľa vína, deťom nech vo vrecku zopár mincí cinká.*

Na **Kvetnú nedeľu** sa svätili a dodnes sa svätia bahniatka, ktoré vraj chránia príbytok i človeka pred búrkou. Na **Zelený štvrtok** sa chodili ľudia umyvať do potoka, aby boli po celý rok zdraví. Na **Veľký piatok** sa nič nesadilo ani nesialo, pretože sa v ten deň nesmeli hýbať so zemou. Gazdovia však značkovali ovce. Verili, že na Veľký piatok ich zárezy do uší nebudú bolieť a rany sa rýchlo zahoja. Na **Bielu sobotu** sa už pripravovali veľkonočné jedlá. Keď gazdiná vymyslela cestu, pohladila cestovými rukami stromy, ktoré mali v ten rok prvýkrát zaraďiť, aby mali dobrú úrodu.

Na **Veľkonočnú nedeľu** ľudia nosili jedlo posvätiť do kostola. Obed bol slávnostný a prvým chodom bolo vajíčko uvarené na tvrdo, ktoré gazda rozdelil všetkým pri stole.

Veľkonočný pondelok bol najveselší. Niekde chodili chlapci šibať, niekde polievať, niekde oboje. Podaktorí ešte aj dnes vylejú na dievčatá plné vedro vody alebo ich strčia rovno pod pumpu či do potoka. Dievčatá ich obdarovali vajíčkami a stužkami, ktoré uviazali na korbáče.

Vícenka

V krajine už fungovala prvá československá republika. Vtedy čas išiel pomalšie, a tak po desiatich rokoch jej existencie sa mohlo zdať, že všetko už funguje, ako má. Ale nefungovalo. Na miestach ako na Křížli bolo všetko rovnaké ako predtým za Rakúsko-Uhorska. Napríklad prakticky neexistovali dostupné lieky. Keď niekto vážne ochorel, tak umrel. Malé deti umierali tak často, že to nikto ani neriešil. Ľudia sa tu spoliehali len sami na seba, sami sa museli nejako užiť, nikto im nič nedal. Neexistovali takmer žiadne pracovné príležitosti a prakticky žiadny sociálny systém. Preto žili len z toho, čo si na kamenistých grapách dopestovali a dochovali. Prípadne niektorí počas sezóny odišli na Dolné zeme alebo inde do bohatších krajov na majetky, kde zarobili akú-takú korunu.

Ale deti boli aj vtedy šťastné. Tých tam odjakživa bolo pozhnanane. Zvyčajne v každej chalupe ich bolo niekoľko, niekedy aj viac ako bolo únosné. Či v zime, či v lete, keď sa nešlo do školy (tá bola len nedávno otvorená Pri škole, aj keď vtedy sa to tam ešte tak nevolalo, možno sa to vtedy volalo Pri krčme u Bednára) alebo pást' dobytok, Křížel' pravidelne ožívala detským džavotom: *Jako sa prvome bavit? Čo budzeme robic? Pojme sa len tak naháňac z Hornéj Křížle na Dolnú a naopak. Čé sce sproscil? Té niš! Pojme sa na žmúcha! Dobre, pojme, pojme! A chto budze žmúchac? No chto... Hen malá Frana, šak tá je nájmenšia. Kerá malá Frana? Hojdíkova alebo Rončíkova? A nieee... Vícenova je najmladšia. Ahá, Vícenovaaa... dobre, dobre! Tak nech žmúri Vícenka! Cha – cha – cha! Vícenka?!!! Vícenka, Vícenka!!! Jaké srandovné. Vícenka, žmúcháš!!!* A keď deti hra omrzela, s padajúcou podvečernou tmou podchvílou medzi Dolnou a Hornou Křížlou zaznel výkrik: - Vícenka! Az Hornéj Křížle odpoved': - Vícenka! A z Dolnej Křížle ešte ozvena: Vícenka! A takto sa deti prekríkovali až do neskorého večera, tak ich oná prezývka zaujala. Vícen bola tiež len prezývka. Vícenkin tato sa volal Vincent, ale ľudová slovesnosť' to rokmi skrátila na Vícen, a preto ho nik nevolal inak ako Vícen. A podobne aj ju... Navždy jej to zostalo. Jediný rozdiel bol v tom, že Vícena volali tak ľudia aj pri oslovení, nikto mu nepovedal Vinco alebo Vincent, pre každého v okolí bol len Vícen. Vícenku v neskorších rokoch tak volali iba poza chrbát, do očí ju všetci volali Frana alebo Franka. Zdalo sa, ako keby tá jej prezývka časom nadobudla z nejakého neznámeho dôvodu

trošku hanlivý nádych... Možno preto sa jej nepáčilo, keď ju tak volali. A možno preto ju tak volali len poza chrbát.

O pár rokov bola z kopy malých dievčienec hŕba dospievajúcich krásavíc. Všetky z celej Křížle sa stretávali u starej Santusky. Tu sa učili vyšívaf, priasť a tkať. Všetky potrebné danosti tej doby, čo ženy museli ovládať. Do toho spievali, klebetili a veľa sa smiali, ako to len mladé ženy vedia. Vtedy bol vraj v kraji taký nepomer, že na Křížli bolo veľa mladých, krásnych dievčat a v ostatných osadách v Horách bolo viac mládencov. A tak zkrátka, keď sa roznieslo, že všetky krásne devy z Křížle sa večer stretávajú u Santusky, mládenci nenechali na seba dlho čakať...

V inej osade sa v tých časoch odohral takýto dialóg: - *Počuj, Jožo, nešól by si večer se mnú na Křížel' ke staréj Santusce? Kopu chlapčísk tam už chodzí. Mne sa strašne ľúbí jedno dzjevča a tam by som hu možno stretnúl. A keráže sa ci to ľúbí? Také to malé babäcko, Pavulka Bohovcová. Ahá... a ty taký veliký chlapisko a ľúbí sa ci také malé bábä? Nóoo, já sám neviem prečo, ale ľúbí sa mi... No vješ čo, Károl', aj já som presne nad týmto rozmýšľal. Aj mne sa tam jedna ľúbí. Šecci ju volajú Vícenka... Nóó, vpravja, že Vícenka je nájpeknejšia, ale podľa mňa strašne cichučká, mne sa preto ľúbí Bohovcová, lebo to je také trepotalka veselá.*

Zkrátka bolo počuť, že mladá Vícenka je tehotná. Mala iba šestnásť... Ani poriadne nevedela, ako sa to stalo. Pamätala si len, ako ju aj mladí aj starí zo susedstva podpichovali: -Toho sa drž! Ten má koňa! Takého sa treba držať aj keby bol škaredý. Ale ona vraj sama pre seba v tichosti uvažovala, že u neho to

neplatí. Nejedna by ho chcela, hovorila si, lebo je aj šikovný, aj pekný.

Narodilo sa im dievčatko. Bývala s ním však aj naďalej na Křížli u rodičov, lebo v chalupe otca dievčatka nebolo miesto pre ďalšiu posteľ. Aj keď zatiaľ neboli formálne svoji, navzájom si jeden druhého strážili a naďalej udržiavali a rozvíjali svoj vzťah. Trvalo ešte pár rokov, kým sa posteľ uvoľnila. To vtedy, keď sa jeho sestra vydala do Bartkvo. A tak bolo treba novú ženskú ruku. Dievčatko zatiaľ zostalo u babky na Křížli. Asi nebolo miesto pre kolísku...

Mladá žena, ani nie dvadsaťročná, nabešla rovno do tvrdej reality. Bez nejakého dlhodobého zaučania a pomalého rozbiehania mala na starosti hneď troch chlapov. Okrem toho svojho ešte jeho brata a otca. A celé gazdovstvo. Koňa, niekoľko kráv, oviec a prasiat a kopu hydiny. Jožo ráno zapriahol koňa a celý deň ho nebolo. Vracal sa domov potme či v lete, či v zime.

Pár dní vydržala. Možno po týždni či po mesiaci ju to prestalo baviť. Vedela, že on sedí u Bednára v krčme. Tam sa totiž dala nájsť robota. Tomu porať, tomu drevo doviezť, inému seno pozvážať. Bez krčmy by nemal robotu. V modernej terminológii by sa dalo povedať, že tam sa robili kšefty a dojednávani obchody. Ona to však videla tak, že po robote mal prísť domov. Tak sa patrí, má doma predsa

mladú ženu! A tak sa vydala po neho do krčmy. A to nemala robiť. Pre neho to bola urážka. On, vážený a rešpektovaný furman, čo sa stará o celú širokú rodinu, on, čo sa snaží, aby mal robotu a aby zarobil korunu, sa cítil strašne dotknutý. Žena prišla po neho do krčmy!!! Vyriešil to jednoducho. Pred všetkými jej vypálil facu. V celej krčme ani muchu nebolo počuť. Ktorí si sa dokonca vtedy dušovali, že počuli, ako jej búchalo srdce. Otočila sa na opätku a do Potocky na už nevrátila. Rovno z krčmy na Křížel' k mame. Cestou si hovorila: - *Kedz som já sprostá neostala doma u mamy, jako mi tam dobre bolo!* Furman nemal inú možnosť, ako so sklonenou hlavou prísť s prosíkom. Marína, Vícenkin mama, ho privítala drsno so slovami: - *Jak ty ešče raz položíš ruku na moju dzjevku, už po ňu ani ňemosíš chodzic !!! A to dzecko si sami vychováme!!!* On si to vraj navždy zapamätal. Tak hrozivo a nemierne to vtedy Marína vyslovila, že vraj už nikdy počas ich 40-ročného vzťahu to nepakoval.

Mali ju rady aj kone, ktoré opatrovala. Cítili jej dobrú dušu. Čierny žrebec, tzv. nútrák, ktorého volali Cigáň, čo nerešpektoval nikoho len svojho pána, ktorý sa s ním občas musel aj bičom porozprávať a ktorého sa všetci báli, ju chcel z lásky a vďačnosti pobozkať za to, že sa o neho dobre stará, sa jej za-

hryzol do líca tak, že jej navždy zostala jazva v podobe štyroch konských zubov. O niečo neskôr iný konik Pejo pri krmení jej chcel prejavíť svoju náklonnosť a chcel sa k nej prítíliť, tak ju pritlačil k stene a kopytom jej pri tom stúpil na nohu a zlomil jej palec, ktorý sa sám zrástol, lebo k doktorovi sa s takýmito banalitami nechodilo. Palec zostal navždy krivý a zdeformovaný.

V neskorších rokoch pri zväzaní sena po poľných zväzniciach z hrebeňa Javorníka, kde v tom čase boli horské lúky bez stromov a kde sa vtedy kosila tráva zvaná ostrica, bola mužovi naj-

lepším závozníkom. Aj to akoby symbolicky vystihovalo pevnosť ich vzťahu, ktorý napriek všetkému, čo prežili, napriek jeho niekedy zložitej povahe obojstranne vydržal do smrti. Keď zavolať na zvoz fúry nejakého chlapa, nezriedka sa stalo, že fúru prevrátili. Odkedy brával ju, vraj nikdy neprevrátili. Raz bolo treba plnou silou tlačiť voz plný sena od seba, inokedy ťahať na seba. A popri tom počas jazdy podľa potreby obiehať naložený voz zo strany na stranu. Možno to bolo pre ženu aj nebezpečné, ale ona to vždy zvládla.

Aj keď vychodila len štyri či päť

tried základnej školy, odjakživa mala v sebe akúsi prirodzenú múdrosť a charizmu. Na sklunku života často používala jednu úvahu, ktorá svojou hĺbkou dosahuje výšiny myslenia svetových filozofov: Aj keď sa človek dožije tých deväťdesiat, aj to raz príde. Keď v jej vyššom veku do rodiny prišiel niekto nový, keď vnuci alebo vnučky doniesli nových členov do rodiny, aj títo noví, pôvodne cudzí už pri prvom stretnutí vzhliadali k nej s obdivným úsmevom a akýmsi tichým obdivom, úctou a pátosom. Niektorým vraj svojím zjavom a prejavom pripomí-

nala babičku Boženu Němcovej z rovnomenného filmu a iným zas Katarínu Kolníkovú z Radošinského naivného divadla. Aj keď inak to bola len veľmi obyčajná Víčenka z hôr...

Ja však viem, že pre mňa to bol úžasný, krásny, neopakovateľný a nezabudnuteľný človek a najlepšia mama. Za celý celučičký svet, za všetky bohatstvá a poklady sveta by som nechcel inú. Teraz by som sa už nehanbil jej povedať: „Mamička, ďakujem ti, že práve ja som mohol byť tvojím synom. Vždy si bola „len“ mama a teraz by si navždy bola už len mamička.“ **J. Trulík**

Kontilovci z Papradna – cirkevní hodnostári 17. – 19. storočia

V Papradne počas stáročí vyrástlo viacero významných cirkevných hodnostárov, ktorí vo svojich pôsobiskách zanechali výraznú stopu, no najvýraznejším predstaviteľom cirkvi z Papradna bol rozhodne rod Kontilovcov. V archívoch sa nachádzajú zmienky o piatich z tohto rodu.

Mikuláš Kontil

Prvým, ktorý sa objavuje v dejinách, je v roku 1689 Mikuláš Kontil. Nie je známe, kedy sa narodil, ale keďže v tom roku začal ako štrnásťročný svoje štúdium na Jezuitskom gymnázii v Bratislave, jeho rokom narodenia bude buďto rok 1674, alebo 1675 (v niektorých prameňoch sa uvádza aj rok 1676). Podľa dochovaných záznamov tam študoval aj v roku 1691. Zaujímavé je, že pri jeho mene sa v záznamoch školy uvádza, že je tzv. nobilis, človek z vyššej vrstvy. Takže v tých časoch musel mať rod Kontilovcov v Papradne významné postavenie. V rokoch 1697 – 1698 ako chovanec/študent Generálneho seminára získal na Teologickej fakulte univerzity v Trnave v priebehu dvoch rokov tri akademické tituly. V roku 1697 titul bakalára, o rok neskôr tituly licenciáta a nakoniec magistra filozofie. V nasledujúcom roku, 18. septembra 1699, bol vysvätený za kňaza.

Ďalšia stopa sa po ňom na pár rokov stráca, až kým 23. marca 1705 nenastúpil ako kňaz v Slovenskom Pravne. V tej dobe ale boli na vzostupe rákocioskí protestanti (kalvíni), ktorí medzi inými obsadili aj farnosť v Slovenskom Pravne, a tak sa Mikuláš Kontil musel odtiaľ zanedlho porúčať. Útočisko našiel 3. marca 1706 vo farnosti v Novákoch, kde pôsobil do roku 1710. Vtedy prestúpil na Farnosť Trubín,

ktorá sa na dlhé roky stala jeho kňazským domovom. V čase jeho pôsobenia v Trubíne sa zachovala správa o fundácii tisícky zlatých, ktoré zadovážil pre fran-tiškánsky kláštor v Kremnici.

Svoju nezmazateľnú pečať zanechal aj v rodnom Papradne, kde podľa vizitácie z roku 1728, keď bolo Papradno ešte filiálkou jasenicekej farnosti, dal vybudovať drevený kostol, ktorému daroval aj oltár, ktorý sa doteraz zachoval, s tabuľkou, ktorá by sa mala doteraz nachádzať na miestnej fare, s nápisom: Hoc Altare ad Mayorem de Gloriam Curatum est Per RPatrem Nicolarem Kontilum Filium Papradnensem et Parochum Trubinensem Anno Domini 1728 (Tento oltár na väčšiu slávu Božiu spravovaný je dôstojným otcom Mikulášom Kontilom, synom papradnianskym a farárom trubínskym roku Pána 1728).

Mikuláš Kontil pôsobil ako kňaz v Trubíne do roku 1734, kedy sa jeho stopa končí.

Nevedno, či tam zomrel, ale na tomtojstom cintoríne nie je pochovaný. Je symbolické, že práve v roku 1734 bola ustanovená samostatná Farnosť Papradno.

Ondrej Kontil

Iba dva roky po Mikulášovi sa v archívoch Jezuitského gymnázia v Bratislave (v roku 1691) objavuje znova priezvisko Kontil. Študovať tam začína iba jedenásťročný chlapec z Papradna menom Ondrej Kontil. O ňom sa dochovali presnejšie a oveľa

rozsiahlejšie údaje.

Narodil sa na sviatok sv. Ondreja – 30. novembra 1679. Keď ukončil gymnázium, vstúpil 27. októbra 1696 v Köszege do rádu jezuitov. Tam v rokoch 1696 – 1697 absolvoval noviciát. V roku 1699 pôsobil ako učiteľ gramatiky v Skalici. V rokoch 1700 – 1704 v Trnave popri svojej učiteľskej profesii študoval filozofiu. V roku 1705 sa ocitá v Banskej Bystrici, kde pôsobí ako učiteľ rétoriky a prézes kongregácie.

V roku 1706 sa vracia do Trnavy, kde započína štúdium teológie. No po druhom ročníku v roku 1707 aj na neho doľahli dôsledky Rákociho povstania a bol nútený odísť do vyhnanstva mimo Uhorska. Tretí ročník štúdia teológie preto v roku 1908 absolvoval vo Viedni, z ktorej sa neskôr vrátil, aby v roku 1709 svoje štúdium zavŕšil opäť v Trnave. V roku 1710 zložil tretiu probáciu v Linzi.

Nasledujúcich desať rokov (1711 – 1721) pôsobil ako kazateľ, poradca katechéta a špirituál v Banskej Štiavnici. 2. februára 1714 sa tam stal aj profesorom. Z tohto obdobia sa zachoval záznam z 20. júla 1719, v ktorom ľud obcí Žakyl a Teplá (dnešné Podhorie) pri Banskej Štiavnici velebí dvojctihodného Pána Pátra Ondreja Kontila, a v tom čase nedeľného kazateľa a riaditeľa cirkvi farskej svätej Kataríny v slobodnom meste Štiavnica za významné pričinenie sa o vybudovanie tomtojšieho kostola (kaplnky). Kostol v tej dobe ešte nebol vysvätený, iba požehnaný. 16. októbra 1718, v deň sv. Galla (Havla), ho požehnal superior Gašpar Rís. Oltár kostola bol vysvätený až v roku 1739. Kostol mal pôvodne iba jednoduchý korpus, koncom 18. storočia boli k nemu prístavené sanktuárium, zákristia a predsieň. Pri kostole je už od jeho počiatku samostatná zvo-

nica.

V roku 1722 odchádza Ondrej Kontil do Rožňavy, kde sa začala jeho životná púť naprieč slovenskými farnosťami. V Rožňave dva roky (1722 – 1723) pôsobil ako superior, farár, kazateľ, katechéta a školský prefekt. V období rokov 1724 – 1726 už pôsobil ako rektor, prokurátor a školský prefekt znova v Skalici. V rokoch 1727 – 1729 vykonáva svoje duchovné povolanie ako superior, farár a kazateľ v Španej Doline. Roky 1730 – 1732 trávi ako rektor, prokurátor, školský prefekt a prézes kongregácie už znova v Skalici. Tak tiež zavítal aj do mesta Levoča, kde v rokoch 1733 – 1735 bol rektorom, správcom knižnice, školským prefektom a prokurátorom. Do Trnavy, mesta svojich študentských čias, sa vracia v roku 1736, kde do roku 1739 vykonáva funkciu prokurátora a poradcu.

Roky 1740 a 1741 trávi ako špirituál, prézes kongregácie, poradca a admonitor v Spišskej Kapitule. Do svojej rodnej Trenčianskej stolice, priamo do mesta Trenčína, prichádza v roku 1742, aby tam do roku 1743 pôsobil ako regens konviktu, minister a správca chrámu. V roku 1744 sa opäť, tentoraz už naposledy vracia do Skalice, kde zanedlho 13. februára ako minister, správca chrámu a poradca vo veku 64 rokov zomiera. Ondrej Kontil bol od Mikuláša Kontila o niekoľko rokov mladší. Či bol jeho brat, alebo v akom boli rodinnom zväzku, nie je známe, ale jedno je isté, títo dvaja prakticky rovesníci z Papradna v duchovnej oblasti Slovenska boli vo svojej dobe významnými osobnosťami.

(Pokračovanie v budúcom čísle)

SEDZOM DZIVVO PAPRADNA

Už aj Papradno, nielen svet, má svojich sedem divov. Ba náš spoluobčan Roman Hromadík, ktorý nám ich predstavil na facebooku, k nim pridal aj ôsmy. Podľa neho i mienky viacerých by sa ich v Papradne našlo ešte viac. Určite sa všetci zhodneme, že „sa trafil správne“:

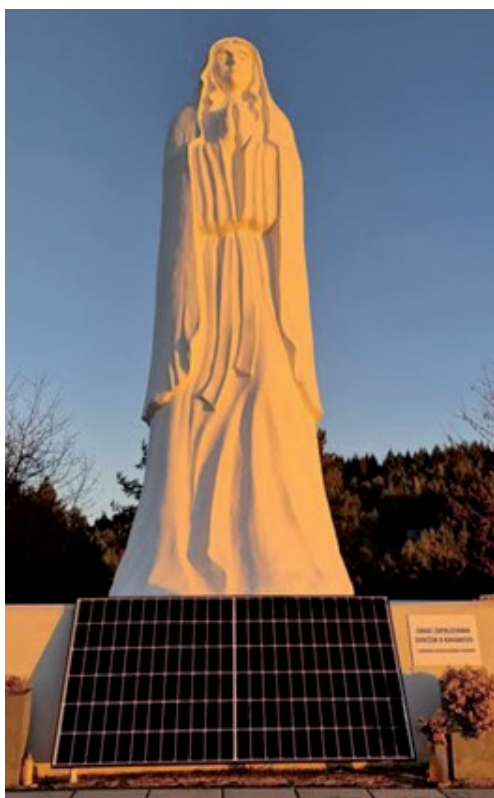
1. Koliba

S jej stavbou sa začalo v roku 2008. Priestory je možné využiť na organizovanie rodinných osláv, svadieb a firemných stretnutí. Pred reštauráciou sa nachádza nekrytá jazdiareň. Je vzdialená 1,5 km od obce smerom na Štiavnik. Nachádza sa v krásnom prostredí s udržiavanými horskými lúkami a pasienkami. Jej majiteľkou je SHR Anna Beníková.

„Nádhera, prenádherná. Tam, kde sa kedysi ľudia hrbili na roličkách, teraz sa tam chodia z rôznych kútov Slovenska, ba aj zo zahraničia pobaviť, pokochať sa krásnym výhľadom a odpočinúť si. To by sa naši predkovia čudovali, ako sa ty roličky zmenili. Čas sa nedá zastaviť, keď to vezme ten správny človek do správnych rúk. Ďakujeme pekne, Anička.“ A. Pavlicová

2. Socha Panny Márie na Holom vršku

Obyvatelia Papradna ju dostali do daru od miestneho amatérskeho sochára Pavla Hikaníka v roku 2022. Je z betónu, má dvadsať ton a výšku šesť metrov. Je celá biela, v noci podsvietená. Panna Mária z Holého vršku dohliada na ľudí celej Papradnianskej doliny a je ich ochrankyňou.

„Pekné dielo. Daj Boh šťastia tejto zemi“
M. Moravský.

3. Stavnica – Dzivoký západ

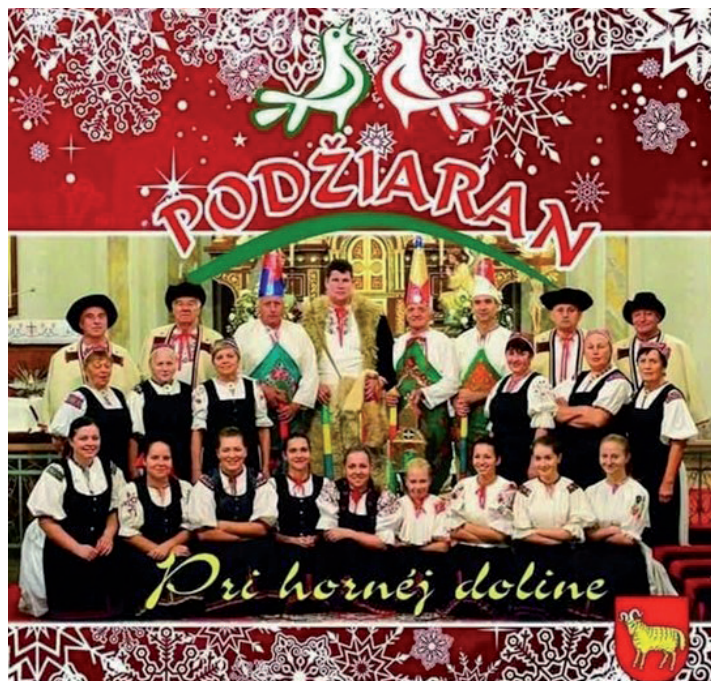
V rokoch 1943 – 1946 na Košiaroch na brehoch Papradnianskej rieky bol vybudovaný kamenný oporný múr Stavnica. Vďaka nej prekonáva rieka prevýšenie, zachytáva privalovú vodu a zabraňuje povodňam. V súčasnosti je známa najmä každoročným novoročným kúpaním sa otužilcov.

„Som rád, že dedove mozole mali zmysel.“ V. Vanko
„Teraz je už Stavnica pohodová, pekná.“ M. Michalíková

4. FSk Podžiaran

FSk Podžiaran najmä v posledných rokoch pod vedením (2011) L. Jandušíkovej zožala veľa úspechov na folklórnych súťažiach a festivaloch (1. miesta, zlaté i strieborné pásma). Do povedomia celého Slovenska nás zapísala aj vďaka televíznej súťaži Zem spieva. Poďakovanie od Romana: „Naši *** Podžiaranci a Podžiarančekovia *** preslávili naše krásne Papradno široko – daleko. Pánbožko zaplac za šetko.“

5. ZŠ s MŠ Papradno

Budova školy poskytuje vzdelanie žiakom I. i II. stupňa ZŠ od roku 1957. Dovtedy sa žiaci vzdelávali vo viacerých menších budovách v obci.

Podľa vyjadrení si prispievatelia na školu spomínajú radi a s láskou: „Tak to je najkrajšia škola mojego života. Chodila som tam dzevac rokovo a boli to najkrajšie roky mojego života. Bolo tam super. S láskou spomínam.“

R. Jurkovičová

„Otvorenie novej školy bola paráda, tečúca voda, splach. wc, jedáleň, telocvičňa atď...Predtým v Luhoch, u Hrcvco, v Lucii...kachle, uhlie a hlavne latríny, hlavne v zime..“

L. Cihla

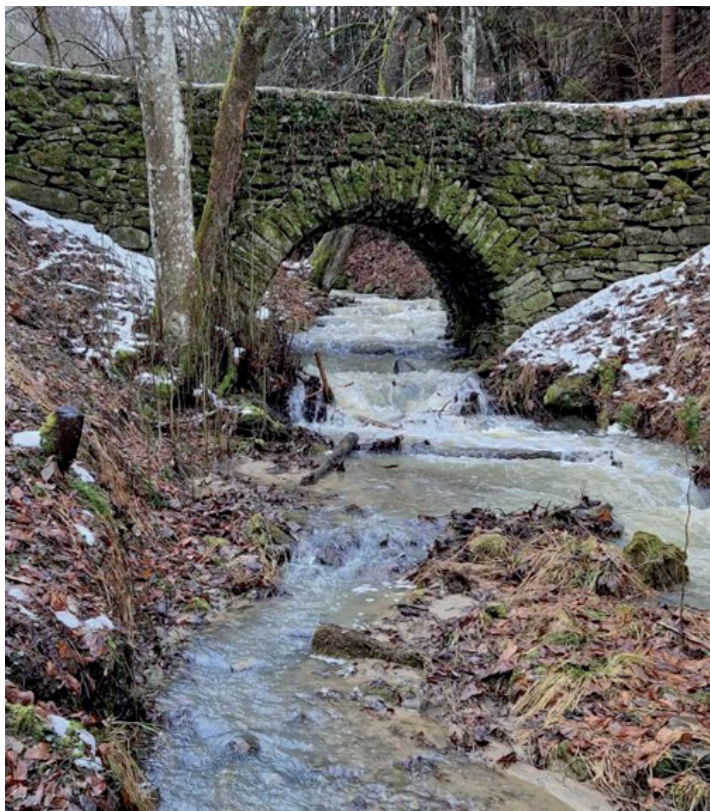

6. Kamenný klenbový most v Koškovci

Toto sú slová autora: „Šiesty ze 7- mich dzivvo Papradna je ***Kamenný klenbový most v Koškovci***, kerý už čosi pomätá a istotne dal kopu roboty a času p. Holienčikovi, čo ho spravil v tej dobe aj bez eurofondvo – taký ani Rímani nedokázali spravic“.

„Skvelé foto. Krásny most, čo drží a drží a drží... A už je iba jeden... Boli dva. Ten na konci Hornej Podhúboče = bližšie k dedine („Davidov most“) niekto rozobral. Škoda ho, veľká škoda! Bol rovnako výnimočný. A mojim detským očiam sa zdal obrovský...“

K. Kasagrandová

7. Farský kostol sv. Ondreja

Bol postavený v roku 1792. Nachádza sa v ňom niekoľko zachovalých relikvií zo starého kostolíka. Súčasnú maľbu v interiéri sú dielom akademického maliara Jozefa Škorváka z roku 1928. Hrdí sa nádherným organom, jedným z najväčších na Slovensku. Vo veži je 6 zvonov. Najdlhšie pôsobiacim kňazom tu bol p. dekan Ján Gašinec (1. 4. 1939 – 22. 5. 1993), od júla 2019 je naším pánikom Mgr. Martin Hruška.

„Tak to je ten najväčší div Papradna, krásny a skutočný, kľud, pokoj a krásne piesne, čo sa tam spievajú. Ja tam chodím málo, ale keď som tam, tak mám v očiach slzy a som šťastná, ďakujem.“

E. Herzanová

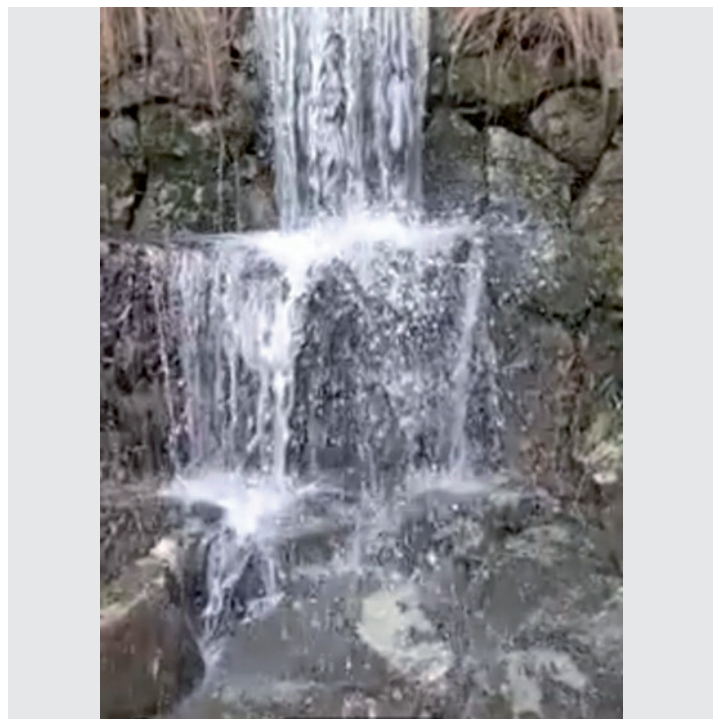
8. Pitná voda

Podľa autora tento „dodatečný dziv je prírodný a ten najdvoležicejší. Je to pitná voda. Bez tej by sme to tu mvohli zabálic.“

Tento vzácny dar prírody, čo si v každodennom zhone často neuvedomujeme, by sme si všetci mali vážiť oveľa viac.

„To je fakt ten ôsmy div. Papradňanská Niagara. Krása.“

M. Bubelová

Prvý prípravný zápas mužov

Zimná príprava našich futbalistov začala pred tromi týždňami. V nedeľu 15. februára 2026 cestovali do Kysuckého Nového Mesta, aby si na tamojšom umelom trávniku zmerali sily s TJ Kolárovice. Náš súper hrá v rámci žilinského oblastného futbalového zväzu II. triedu Doxx bet, čo zodpovedá 8. lige v hierarchii slovenského futbalu.

Farby Papradna hájili: P. Gardoň, M. Šramčík, B. Bulík, M. Zboran, S. Švach, E. Pauk, F. Šterdas, R. Jeleník, M. Urdák, A. Zboran, A. Macošínek. Ná-

hradníkmi boli K. Šepeš, J. Adamík a Š. Hromadík. Ako vidieť, zostava neúplná, dokonca bez trénera Adama Gáboríka, ktorého teploty prikvačili na posteľ.

V chladnom počasí a miernom snežení sme podľahli Kolárovičiam 3:5. Naše strelecké úspechy zaznamenali A. Macošínek 2 a R. Jeleník. **Jaro Ďuriš**

Na stolnotenisovom turnaji Memoríál Juraja Palka sa v kategórii do 15 rokov zúčastnilo 13 detí. Víťazom sa stal Štefan Čapliar, ktorý vo finále porazil Matyáša Záhorca. Tretie miesto si vybojoval Adam Belušík. **Dospelí:** 1. Jakub Chudý, 2. Milan Kačiak, 3. Tomáš Baránek, 4. Michal Mako.

Prestupy futbalistov z Papradna

Adam Gáborík prestúpil z Beluše do Považskej Bystrice.

Andrej Baštecký prestúpil z Považskej Bystrice do Beluše.

Cesta za slnečným vetroplachom

Na Nový rok sa pri Hoteli Podjavorník otvoril rozprávkovo-náučný chodník Cesta za slnečným Vetroplachom. Ako to vyzerá na jednotlivých stanovištiach, musí každý zistiť sám. Pekná prechádzka po tomto chodníku s celou rodinou určite stojí za to.

Pohyb a radosť z korčuľovania

S pomocou ochotných rodičov, priateľov školy, ale i žiakov vznikla pri škole ľadová plocha. Deti i dospelí si tu mohli užiť krásne zimné chvíle, pohyb a radosť z korčuľovania. Milí rodičia, vaša pomoc a podpora sú pre nás veľmi cenné. Vážime si, že spolu vytvárame prostredie, v ktorom sa deti môžu tešiť z nových zážitkov. Všetkým, ktorí venovali príprave ľadu svoj čas, energiu a prácu, úprimne ĎAKUJEME. Osobitne Rolandovi Kobanovi a Jánovi Badačovi.

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č. 315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing. Věra Lališová, e-mail: v.lalisova@gmail.com, Ing. Anna Pozníková, Mgr. Denisa Macošíncová, e-mail: papradno@papradno.sk. **Príprava pre tlač:** Viera Petriková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povolene Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Redakcia nezodpovedá za obsah článkov uverejnených v novinách.** Zodpovedný je autor príspevku. **Cena výtlačku:** bezplatne.